

an, annál
lentkezés
zatosítható.
ok pedig
ntkezhethet-
vására új
1936. VI.
ndelkező-
z eszkö-
acok tar-
-16.401—
ndelet 5.
nd fenn-
apon kez-
mával a
zdó idő-
2 órában
időpont
és sátrat
n sz. kir.
hatósága,

DK
alatonfő-
Himes-
áram (ha

szavak
Üzleti
Felvi-
szolgá-
tet este
hivatal.

2-12

golesóbt
nyí u. 1
ló 1.44
4 stb.
330t

hoz ki-
olcsón
1011

szült jó
hónapra
ő, nagy
échenyi
ben. 967

sió
őzsef út
23-39.
kitűnő
igorább

ásáírók
ben. 4
L.10. —
Diétás
ás szo-
L. em.

ből pót
és be-
uucca
5151

Bővebb
hívá-
5248

és ki-
URY
ptulaj-
ügget-
Nyom-
yv- és
sef kir.

debreceni

Független Újság

politikai napilap

Igyekezünk a debreceni szabadtéri játékkal és az idegenforgalommal, mert Szeged monopolizálni akarja Szeged remek eredményei — és tulzolt mohósága

Az egyik budapesti közgazdasági lap Pálffy József szegedi polgármesterről közlő mai számában érdekes interjút, amely sok disputa tárgya lesz a magyar vidéki városok konventikulumban. A beszélgetésben elragadtatott hangon nyilatkozik a szegedi polgármester a dóm-téri játékok nagy sikeréről, amely fokozza a város idegenforgalmát s természetesen hasznosítja a vendéglátó iparnak és az üzleteknek. Ez idáig rendben van, nem érthetünk azonban egyet dr. Pálffy József polgármesternek azzal a nézetével, hogy most már

monopolizálni van joga Szegednek a szabadtéri játékok tartását Magyarországon.

Szeged már magyar Salzburgnak fitogtatja magát, holott ehhez sem a szegedi szabadtéri játékok művészi teljesítménye, sem helyi jellege alapján nincs joga. Salzburg igazi hivatását a szabadtéri játékokhoz Mozart ottani születése adja meg, a sok emlék, ami a nagy zeneszerző életére emlékeztet. Szeged mutatója — művészileg igazán nem lenne loyális kritizálni ma, a szabadtéri játékok alatti — Salzburghoz még aligha mérhető produkciói nem adják meg azt a jogot, hogy a szabad-
téri játékokat illetően

más városok elől elvegye a le-
vegőt.

Az, hogy Szeged hinterlandját elvesztette, még nem ok, hogy idegenforgalmi monopóliumra törekedjék. Más város is szenvedett, más város is küzdök, de nem a többiek rovására akar bajából kigazolni. Debrecen különösképpen annyit érinti a szegedi polgármester elméletéből, hogy megállapította: a Hány János opera szabadtéri előadása

Debrecenben nem váltotta be a reményeket.

Aminthogy megfelelő opera nincs is. Nos, a Hány Debrecenben művészileg megoldott tökéletes produkció volt.

Való volt annyira a Kollégium udvarára, mint János Vitéz, a Parasztbecsület, vagy a Cremonai herceg a Dómtérre. És azt hisszük, hogy hatása felbecsülhetetlen volt abban a tekintetben, hogy nemes magyar zenéjét, dalait szétvitték a diákok és a közönség az ország minden tája felé. És igazán

nem lesújtó Debrecenre, hogy nem tetszett a szegedi polgármesternek a debreceni szabad-
téri előadás.

ha a Kodály muzsika nem tetszett. Már pedig aki új magyar Salzbur-

got akar csinálni, annak a finom ízlés — kötelező.

Van egyébként a szegedi polgármester nyilatkozatának olyan része is, amelyet megszívelhetne a debreceni városháza. Aldozatkészség, a lelkes munka, annak az értéknek a megbecsülése, amit a városra a polgárság vagyonsodása jelent és a kezdeményezési kedv. Ezeket el kell tanulni sürgősen, hogy így igyekezzünk mi is a debreceni idegenforgalom kiépítésével és a szabadtéri játékokkal, különben Szeged monopolizálja az egész-
szet.

Íme, a szegedi polgármester nyilatkozata:

— A szabadtéri játékok első előadásai nem várt nagy kulturális s anyagi sikert hoztak számunkra. Az állam által adott kedvezmények következtében, mint a filléres és féláru vonatjegyek, valamint a vízummentesség, nemcsak az ország minden részéből, hanem a leg távolabbi országokból is juttatott közönséget Szegednek. A legfeltűnőbb s egyben a legkedvesebb meglepetés volt részünkre a szomszédos Jugoszláviától átrándult jónéhány száz vendég. Nem kétséges, hogy a további előadások is jól tömött széksorok előtt fognak bizony ságot tehetni arról, hogy a szegedi szabadtéri előadások a magyar színikultúra országos reprezentálása és ezért kell, hogy ennek megfelelően államj kezelésbe vétessék. A mi teljesítőképességünk, — mondja Pálffy polgármester — sajnos, korlátolt és az a 130.000 pengő rezsi-vállalásunk is, sokak szemében házárdirózásnak látszott. Pedig úgy, mint a mult esztendőben, az idén se fogunk egy fillért se ráfizetni, mert ma már mindenki tisztán láthatja, hogy a Dómtéri játékok rendezése üzletnek is jó. Legbensőbb meggyőződésem, hogy sehol a világon tökéletesebb adottságok nincsenek, mint Szegeden — a Dóm téren, folytatta dr. Pálffy. Hogy ez így van, bizonyítja az is, hogy előterjesztésem, annak indokolásánál fogva is nagy tetszésre talált dr. Hóman Balint kultuszminiszter úrnál.

Elképzelésem az, hogy a Dómtéri játékok kulturális irányítását már a jövő évtől kezdődően az állami színházak vezetői vállalják, természetesen minden egyéb rendezési munkát továbbra is Szeged városa intézne. Ebben az esetben nem csak 8—10 előadásról lenne szó, hanem az ünnepi játékok egész nyáron át tartanának. Aztán látjuk, hogy a zenés darabok inkább vonzanak közönséget, mint a prózai darabok. Ezért kénytelenek voltunk a

most színre kerülő prózai darabokat, mint például a Fekete Máriát is sok zenei aláfestéssel előadni. Szerettünk volna egy-két magyar-tárgyú operát is színrehozni, csak hogy szabadtéri előadásra alkalmas darab nem állott rendelkezésünkre. Így megemlítem hogy a Hány János opera szabadtéri elő-

Helybenhagyta a tábla a kaszásokeresztes vezérek büntetését

Rommá akarták lőni Budapestet, lelegyverezni a csendőrséget — Fél évi börtönre ítélték őket

A debreceni ítélőtábla szüneti tanácsa csütörtökön tárgyalta a debreceni kaszásokeresztes, Riskó József, Jávorszky Gyula és Bujdosó József kaszásokeresztes szervezkedési ügyét. Az ügyészség állami és társadalmi rend felforgatására irányuló bűncselekmény nyel vádolja őket.

Az ügy előzményei visszanyulnak 1936 tavaszára, amikor Budapestről megindult a kaszásokeresztes párt erőteljesebb szervezkedése. Károlyi Béla, a párt tisztántúli főfelügyelője, Bősörményi Zoltánnak a párt országos vezérének a megbízásából megjelent Debrecenben és Riskó György lakásán megindította a szervezkedést. A vad szerint rohamosztagekat szervezett a párt. Az osztagok katonai szervezettel bírtak. A vezetői rangokat nyertek, volt hadnagy, főhadnagy, százados és így tovább. A tervük ezeknek a rohamosztageknak az volt, hogy

adása Debrecenben sem váltotta be a hozzáfűzött várakozást. A tárgyalások a kormányal folyamatban vannak és remélem, hogy siker esetén Szeged nevét Salzburgéhoz hasonlóan fogják ismerni mindenhol.

A szabadtéri játékok idegenforgalmunkat erősen megjavította. A hozzám érkezett jelentések — mondja Pálffy — mind arról szólnak, hogy szállodáink, éttermeink és kávéházaink, de a kereskedők üzleti forgalma is örvendetesen megnövekedett.

Ama reményének adott kifejezést nyilatkozatának befejeztével dr. Pálffy József polgármester, hogy a jövő évben a magyar ünnepi játékok egyetlen reprezentánsa már Szeged városa lesz.

egy Budapestről adott jelre meg szállják a középületeket, a rendőrséget és a csendőrséget lelegyverezik és átveszik a hatalmat. Sőt az a terv is felmerült, hogy egy üteggel Budapest ellen vonulnak, rommá lövik a fővárost és új államrendet teremtenek a nemzeti szocialista eszmék szellemében.

A debreceni törvényszék elé kerültek a leleplezett kaszásokeresztes és a törvényszék Riskót és Jávorszkyt hat-hat hónapi börtönre, Bujdosó Józsefet pedig három hónapi fogházra ítélte, a Bujdosó büntetését azonban három évi próbaidőre felfüggesztette.

Felebvezés folytán került az ügy csütörtökön a debreceni ítélőtábla szüneti tanácsa elé, amely helybenhagyta a törvényszék ítéletét, amely ellen az elítélt kaszásokeresztesek semmisségi panaszt jelentettek be.

A japán hadsereg kész arra, hogy „megbünteti” Kinát kihívó magatartásáért

— mondotta a japán hadügyminiszter

Tokió, augusztus 5. A japán—kínai konfliktus lassankint általános távolkeleti világháborúvá alakulhat át. Egyre jobban belekapcsolódik a háborúba Szovjetország. Minél jobban közeledik a japán hadsereg a kínai birodalom határai felé, annál feszültebbé vált a helyzet Japán és a Szovjet között. Most, amikor már Japán leplezetlenül tör kínai hódításainak kiterjesztése felé, minden valószínű-

ség szerint Szovjetország is kilép a passzivitásból. A jelentések szerint a nankingi orosz katonai attasé kijelentette, hogy Moszkva és Nanking között létrejött a megállapodás, Moszkva kötelezte magát fegyverek, kőolaj és más anyagok szállítására és fentartja magának azt a jogot, hogy katonai tanácsadókat, repülőket és pénzt bocsásson a nankingi kormány rendelkezésére. Ha ez a megállapodás

létrejön, ez azt jelenti, hogy Oroszország nyíltan beleavatkozott a japán—kinai konfliktusba, amelyből most már könnyen világháború keletkezhet.

Tokió, augusztus 5. Szugijama hadügyminiszter a parlamentben kijelentette, hogy a japán csapatok esetleg kénytelenek lesznek a Jungti folyó mentén déli irányba tovább elnyomulni, ha a kínai hadsereg folytatja előretörését Peking és Tiencsin irányába. A japán hadsereg — mondotta — kész arra, hogy továbbra is megbüntesse a kínai csapatokat, ha folytatnák eddigi kihívó magatartásukat. Ezután bejelentette, hogy újabb hadügyi hitelt kér abban az esetben, ha a harcok tovább terjednének. E rendkívüli hitelek meg szavazására külön ülészakra hívnák össze a parlamentet. Politikai körökben e nyilatkozatból arra következtetnek, hogy a politikai viszály további elmérgesedésével kell számolni.

Sanghai, augusztus 5. Katonai körökben arra számítanak, hogy a japánok tovább nyomulnak Pao-tingfu és Csanghao felé. A japán csapatok állandóan kapnak erősítést. Eddig már 40 ezer főnyi japán erősítés érkezett.

Tokió, augusztus 5. A legújabb jelentések szerint a Peking—Hankao melletti vasútvonalnál nagy ütközet fejlődött ki a japán csapatok és a 29. kínai hadsereg között. A kínai csapatok 200 halott hátrahagyásával visszavonultak.

Tiencsin, augusztus 5. Az emigráns oroszok a volt orosz engedményes területen a japán katonai hatóság engedélyével miliciát szerveztek. A szovjetorosz konzulátus személyzet az angol engedményes területre menekült.

A párisi világkiállítás ürügyével viszik az önkénteseket Spanyolországba

Prágából jelentik: Az Express e. lap jelentése szerint a szovjet ügynökei új módszerrel csalogatják a spanyol köztársasági hadseregbe a munkanélkülieket. A legújabb ürügy a párisi világkiállítás meglátogatása. A toborzott fiatalokat Prága közelében rendszeres kiképzésben részesítik. — majd Franciaországon át Spanyol országba viszik.

Átépités miatt féláron laknak a lakók egy bérházban

Budapest, augusztus 5. Az EMKE-házat, amely a Vallásalapítvány vagyonát képezi, belsőleg teljesen átépítik. Ugyanis, amikor az EMKE-kávéházat építették, az ellenőrző építések megállapították, hogy a mennyezeteket fagerendák tartják, amelyek időközben megromlottak és nem nyújtanak már teljes biztonságot. Ezért a Vallásalapítvány elhatározta, hogy az összes fagerendát eltávolítják. Ezen hatalmas munkával kapcsolatban az összes emeleti lakásokat modernizálják és liftet építenek. A nagy anyagi áldozatot követelő átépítés természetesen majdnem lehetetlenné teszi a bérzőknek az ott tartózkodást. A házkezelőség ezért azt az érdekes ajánlatot tette a bérzőknek, hogy vagy költözzenek ki, vagy pedig az építkezéssel járó kellemetlenségek elviseléséért fogadjanak el az építkezés tartamára 50 százalékos házbérlésállítást. A lakók nagy többsége a helyhez kötöttség miatt a féláru házbérlés ajánlatot fogadták el.

NEM CIANOZUNK! Permetezőgéppünkkel lakóhelyiségek, internátusok, szállodák stb. rovar- és féregmentességének állandó karbantartását vállaljuk — teljes felelősséggel.

Emberre veszélytelen, semmin foltot nem hagy s azért minden előkészületet nélkülöz.

A 10 percig tartó bepermetezés után sem zárjuk le szobáit, hanem egy félóra múlva nyugodtan alhat benne.

Lakását poloskától, légytől, hangyától és egyéb férgekől, — bundáját, szőrméjét a molytól biztosan megóvjuk.

Karbantartási irányarak szobánként és havonként P 0.70-től P 1.10-ig.

„ELEKTRO-TOX“

Lakáskarbantartó és Fertőtlenítő Vállalat
Ferenc József ut 89. Telefon jul. 28-tól 22—82.

XIII. Alfonz politikai jelentőségű megbeszéléseket folytat Svájcban

Páris, augusztus 5. A Ce-Soir genfi jelentése szerint III. Alfonz volt spanyol király Svájcban megbeszéléseket folytat spanyol személyiségekkel. A lap szerint trónjának visszaállításán fáradozik. — Franco-párti genfi körökben a királyság közeli visszaállítására számítanak. A király, aki Lausanne-

ban tartózkodik, ma Lausanne és Genf közötti országút mentén titokban tartott helyen, főleg több spanyol jobboldali vezérrel ebédelt. Megbeszéléseknek állítólag nagy politikai jelentősége van. Gil Robles, aki Európa különböző államai-ba látogat el, most szintén Svájcban tartózkodik.

Vasúti felügyelő, mint tolvaj

Budapest, augusztus 5. A pályaudvarokon tartott permanens detektívszolgálatnak ismét újabb értékes eredményei tapasztalhatók.

Néhány nappal ezelőtt a főkapitányság lopási csoportja két ügyes detektívre bízta a Keleti pályaudvar felügyelőszolgálatát és ez a két detektív, Margitfalvy Géza és Garam Géza

rövid idő alatt elfogta a leghe-resebb vasúti tolvajokat.

Ma délelőtt a legöregebb vasúti tolvaj került a detektívek kezére. Garam Géza egy jólöltözött idős urat figyelt meg, aki a vasúti kocsik között járva figyelte a zseb-kendőt lobogtatva, vagy cukorkát vásárló utasokat.

Egy másodosztályú fülkében megállapodott s öregségét meghazudtoló gyorsasággal nyitotta ki dr. Szabóky Lajosné celldömölki pályaeorvos feleségének retiküljét, melyből a pénztárcáját kiesente.

A detektív csuklón ragadta az öreg tolvajt.

akit leszállított a vonatról és bekísér a Keleti pályaudvaron levő rendőrszobára.

Faludi Bélának hívják, 72 éves volt vasúti felügyelő, aki a Déli-vasút társaságnál teljesített valamikor szolgálatot. Kisebb vissza-élések miatt

a szolgálatból elbocsátották és attól kezdve vasúti tolvajlá-sokból élt.

Hatszor volt már büntetve, csak néhány héttel ezelőtt került ki a fogházból. Azonnal munkához látott.

Tizenegy vasúti tolvajlást is-mert be.

Megmótozták az öreg ráncosképu gengsztert, akinek pénztárcájában egy névjegyet találtak. Afeanin Krisán aradi részvénytársasági igazgató neve volt rajta.

— Ezt megtartottam emlékre, a pénztárcáját eldobtam, — vallotta az öreg Faludi Béla. Bekísérték a főkapitányságra és újabb vallomá-sa után letartóztatták.

Egy fegyenc pletykái miatt lemondott a váci polgármester

Budapest, augusztus 5. A váci polgármester, dr. Ruzshty-Rusztok Lajos néhány hónappal ezelőtt lemondott állásáról és nyugdíjaztatását kérte. A kiváló polgármester lemondását sajnálattal fogadta Vác, mert a polgármester nagyon népszerű volt a városban.

Dr. Ruzshty-Rusztok polgármestersege előtt 13 évig volt igazgatója a váci fegyháznak és egy volt fegyenc képtelen és hihetetlen pletykái miatt kellett lemondania most polgármesteri állásáról.

A fegyenc, aki időközben már kiszabadult a fegyházból, azt híresztelte, hogy a fegyházban külön lakása volt, amelyhez még kulcsot is adott neki a fegyházigazgató és estenként ő maga zárta be magát a cellájába. Negyvennyolc névtelen levél érkezett dr. Ruzshty-Rusztok ellen a minisztériumba és ezek a levelek állítólag a fegyház egyik cellájában készültek, írógépen.

A volt fegyenc kijelentette, hogy azért indított hadjáratot a volt fegyházigazgató ellen, mert — az

büntetésének kitöltése után kitette őt a fegyházból. A fegyházigazgató ugyanis megígérte neki, hogy a fegyvertézt kavicshányájának az egvedárusítási jogát is megszerzi számára, az igazságügyminiszter azonban elutasította kérését.

A lemondott polgármester ezzel szemben kijelentette, hogy a 6755-ös volt fegyenc állításai szemenszedett hazugságok.

Illetékes helyen kijelentették, hogy való ugyan az, hogy a 6755-ös fegyenc különös elbánásban részesült, miután kiváló munkaerő volt és mint építőmester segédkezett az épületek tatarozásában. Minden egyéb híresztelése azonban valót-lanság.

Dr. Schüsler Rezső jelenlegi fegyházigazgató a városban szállongó pletykákról értesítette feletteseit és most már az igazság-ügyminiszter vizsgálatot fog indítani a híresztelések ügyében, hogy ezáltal végleg tisztázódjék az ügy s elhallgassanak a felelőtlen plety-kák. ♪

— Ha belel el vannak dugulva s gyomra rossz, úgy folyamodjék azonnal a természetes „Ferenc József” keserűvízhez, mert ez már esekély, alig egy pohárnyi mennyiségben is gyorsan, biztosan és mindig kellemesen kitisztítja az emésztés útjait s jó étvágyat és friss közérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

Időjóslás

Hazánkban az esti órákban a Duna vonalától keletre lévő terü-leteken mindenütt esett az eső. — Békéscsaba 10, Szeged 9, Kecskemét 8, Kalocsa 7, Eger 5, Sátor-aljaujhely 3, a Kékes 2 mm-t jelentett. Zivatar volt Szentgotthar-don, Kalocsán és Szegeden. A hő-mérséklet a Dunántúlon 25—27, a Tisza mentén 23. Keleten azonban csak 20 fokra emelkedett.

Jóslás: *Északi, északnyugati szél, sok helyen, főleg keleten eső, esetleg zivatar. A hőmérsék-let az ország nyugati részén nem változik lényegesen, keleten ellen-ben kissé emelkedik.*

150 cipézmunkás sztrájkol

Csütörtökön reggel több debre-ceni cipézsüzemben sztrájkoltak a munkások. Mintegy 150 munkás tette le a szerszámot, mert a munkaadók nem teljesítették béreme-lési kérésüket. A munkaadók a délután órákban már hajlandók lettek volna bizonyos béremelést megadni, a tárgyalások azonban nem vezettek eredményre. Pénte-ken valószínű sikerülni fog meg-egyezést létrehozni.

Ülősztrájk a miniszter előszobájában

Páris, augusztus 5. A banktiszt-viselők a tőzsdei alkalmazottak 250 főnyi küldöttsége megjelent a pénzügy minisztériumban, hogy erőlyesen tiltakozzék az ellen a döntőbírósi határozat ellen. — amely a fizetésemelést 5 százalé-kban állapítja meg, holott a drága-ság általános emelkedése megha-ladja a 33 százalékat. A miniszter nem fogadhatta a váratlanul meg-jelent küldöttséget, amely erre el-határozta, hogy mindaddig nem távozik a miniszter előszobájából, amíg tiltakozását meg nem hall-gatják. A 250 megbízott letelepe-dett az előszobában s ott költötte el hidegsültből álló ebédjét. A min-isztérium rendőri erő kiküldését kérte, a karhatalom közbelépésére azonban nem került sor, mert a pénzügyminisztérium időközben megígérte, hogy pénteken hajlan-dó fogadni a küldöttséget.

Debreceni statusquo-ante izr. Anyahitközség.

1721—1937. szám.

Hirdetmény.

A hitközség összes tagjait érte-sítjük, hogy dr. Silberstein Adolf siklósi főrabbi ur pályázott az anyakönyvvezető-főrabbi allásra és most szombaton, immár másod-szor fog templomainkban prédikálni. U. m. szombaton délelőtt fél tizenegy órakor a Deák Ferenc ue-cai templomban, szombaton dél-után öt órakor a Kápolnási uecai templomban.

Ezekre az istentiszteletre és hitszónoklatokra az egész hitköz-séget van szerencsénk meghívni. Debrecenben, 1937 augusztus 5.

Az elnökség.

Hét alvezér - hét párt

Hétfelé szakította a személyi torzsalkodás a debreceni nyilasokat - Hogyan támogatta a nyilas párt a kormányt a hajdúnánási választáson

A debreceni nyilasok vezére: Festetics Sándor gróf ugyan csak nehéz probléma elé került. Partja, amelynek számszerint hét vezére volt Debrecenben, — pontosan hétfelé szakadt. E nem mindennapos »pártszakadás« és az e mögött álló személyi harcok indító okai a következők voltak:

Trostel Dezsőt, Festeticsék országos szervezési főnökhelyettesét, nemrégiben hivatalosan kizárták a pártból. A kizárás oka az volt, hogy mikor a budapesti lapok beszámoltak a debreceni nyilas-párt bomlásáról, a párt központja egy cáfolatot adott ki a debreceni nyilasvezérek aláírásával s az aláírók között Trostel Dezső neve is szerepelt. Trostel kijelentette, hogy amennyiben az ő nevét is aláírták, úgy az — hamisítvány.

Ezek után összehívták a nyilasok debreceni korifeusait és megállapították, hogy

Trostelnek ez a magatartása nem egyezik a nyilas-disciplinával és ezért kizárják a pártból.

Trostel viszont kijelentette, hogy a kizárást »nem fogadja el«, mert őt egyedül és kizárólag a fővezér:

Festetics Sándor gróf zárhatja ki.

A másik alvezér, Bézi István orvostanhallgató egy autót miatt került összeütközésbe a nyilas szellemmel. A debreceni nyilasok ugyanis körülbelül másfél évvel ezelőtt egy autót kaptak ajándékba Festetics Sándor gróftól s az autót

Bézi István nevére írták.

Bézinél közben a különböző uszító tartalmú nyilas rópcédulák és brosurák miatt többször meggyúlt a baja a bíróságokkal és a sajtópeleken komoly pénzbüntetésekre ítélték. Bézi a büntetéseket nem volt hajlandó saját kasszájából fizetni és felszólította a pártot, hogy fizessék ki a büntetéseket. A párt erre nem volt hajlandó, mire Bézi a Festeticsétől kapott autót felküldte dr. Géczy Elemér magántisztviselőnek. Festetics gróf budapesti bizalmasának, hogy

értékesítse.

Úgy gondolta, hogy majd az autót ért kapott pénzből fizeti ki a sajtóperek költségeit.

Géczy az autót állítólag meg is kapta, azonban nem volt hajlandó eladni, viszont Bézi többszöri felszólítására visszaadni sem volt hajlandó, mire most

Bézi, a nyilasok vidéki szervezésének »osztályvezetője« beperelte Festetics pesti bizalmasát,

mondván, hogy az a neki átadott »egy darab Steyr 12-es gyártmányú hathengeres, ötüléses személyi gépkocsit sértetlenül és üzemképes állapotban szolgáltatassa vissza, — vagy pedig fizessen annak értéke fejében 1200 pengőt és a felmerülő perköltségeket».

A sok vihart látott autót közben Baracska mellett egy útkaparáhánál találták meg összetört állapotban.

Sziliczei Várady Gyula nyugalmazott plébános, a devecei nyilasok szellemi atyja ugyancsak összeütközésbe került a párthíveivel és alvezéréivel. A harcok pap kiábrándulását az váltotta ki, hogy

a lakásán legutóbb néhány nyilasvezér összevertekedett,

majd pedig mikor a főkerületvezető személyének kiválasztására került a sor, őt — aki az egész nyilasmozgalom spirítus rectorának vallja magát — nem hallgattak meg.

Szedlár Vilmos debreceni szobafestő, a nyilasok tulajdonképpen vezére dr. Svaszta Gyulával és Rózsa László nyugalmazott főjegyzővel került összeütközésbe és ezért alakított maga körül külön csoportot, hogy a már szétszéledő nyilas híveket visszaesalogassa Festetics egykori lobogója alá. Az ambícióktól fűtött szobafestő ugyanis nem jó szemmel nézi a nyilasok diplomás alvezéréinek torzsalkodását és a maga vezéri elhivatottságát hangsúlyozva,

külön frakciót épít ki maga körül.

Rózsa László nyugalmazott főjegyző Koltai Lajosnak, a tiszántúli propagandafőnöknek egy

Festeticshez írt bizalmas levele miatt szakadt el elvtársaitól.

Koltai ugyanis a hajdúnánási választások után a többi között ezeket írta Festetics Sándor grófnak Dégre:

— Nevezett kerületvezető (már mint Rózsa László) nem egy ízben tett olyan kijelentést, hogy

ő csak azért nemzeti szocialista, mert még egyszer főjegyző akar lenni a falujában, mivel a nyugdíját kevésnek és méltánytalanannak tartja.

Ő az állását állítólag azért volt kénytelen elhagyni, mert mint aktív tisztviselő pártunkkal szimpatizált és ezért nyugdíjazták.

A hajdúnánási választások után — folytatja a levél — bennjártam a vármegyeházán egyik főtisztviselőnél (dr. Etheynél), aki azzal fogadott, hogy

Rózsa főjegyző úr a legmesszebbmenő támogatást ígérte a választás idején a kormánypártnak

s a nyilaspart ezt a megállapodást mégsem tartotta meg. Megmagyaráztam — írja Koltai —, hogy ennél nyíltabban mi nem támogatjuk a kormányt, mert akkor bennünket támadások érhetnek, amit pedig nem akarunk, hiszen nekünk csak az volt egyedüli célunk (a hajdúnánási választásoknál), hogy a kormánypartot a mandátumhoz hozzásegítsük és mi szervezeteket állítsunk fel.

A levél többi részében Koltai a legsúlyosabb vádakkal illeti Rózsa-t, mire a nyugalmazott főjegyző jobbnak látta kilépni a pártból.

Ugyanekkor azonban Koltai Lajos, a propagandafőnök is megnehezített alvezértársaira, akik állítólag nem helyeselték eddigi ténykedését és — ugyancsak külön csoportot alakítottak.

Marad még dr. Svaszta Gyula, Festetics debreceni bizalmasa, aki állítólag azért sértődött meg, mert Festetics, a fővezér

nem hívta meg a nyilaskeresz-

tesek dégi országos értekezletére,

amelyben pedig az országban működő többi nyilaspártok alvezéréi valamennyien megjelentek. Festetics ezt az esetet azzal magyarázza, hogy

a debreceni nyilasok állandó személyi torzsalkodása az egész ország előtt kompromitálja a nyilasmozgalmat,

de egyébként sem tudja, hogy a hét külön frakciót képviselő alvezér közül

kít hívjon meg...

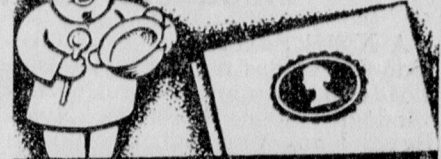
Ilyen körülmények között a debreceni szélsőjobboldali mozgalom, amely pedig annyi viharos ese-

Izgalmas hajsz a 100.000 dolláros valutásiberek vezére után

Budapest. Beszámoltunk arról, hogy a budapesti valutarendőrség szerdán százezer dolláros valutacsempészési ügyet leplezett le. A nyomozás szálai egy Dob-uccai kis boltba vezettek és egymásután állították elő a detektívek a bünszövegetek tagjait. Klein Adolf kereskedőt, Weisz Sándor 40 éves kereskedőt, Kallai Bernát 50 éves ügynököt és Weisz Ignác 47 éves kereskedőt s feleségét.

A nyomozás során a detektívek kiderítették, hogy a valutásiberek vezére és az egész bünszöveget vezető főmozgatója Rappaport István nevű gazdag csehszlovák illetőségű

Minden konyha számára a

Dr. OETKER'S
Backpulver
nélkülözhetetlen!

ménnyel kapcsolatban foglalkoztatta a nyilvánosságot, végkép elvesztette jelentőségét, nem is szólva arról, hogy a már felsoroltakon kívül még Balogh Istvánnak, a debreceni nyilasok képviselőjének is külön pártja van, amely tudvalevően ugyancsak élesen szemben áll Festetics Sándorral és a Festetics-pártból leszakadt nyilasfrakciókkal.

kereskedő, aki Hévízen nyaral.

A valutaügyszég nyomában táviratozott a hévízi csendőrségnek, hogy az ott nyaraló Rapaport Istvánt tartóztassák le. A csendőrök Rapaportot nem találták a lakásán ahol közölték velük, hogy Rapaport a fürdőben van. A csendőrök azonnal a fürdőhöz siettek, de elkéstek, mert valaki már tudatta a vészhiót Rapaporttal, aki vihesen magára kapta ruháit és a fürdő előtt álló egyik bérautón elmenekült. A valutaügyszég rádiókörözést adott ki ellene és valószínű, hogy órákon belül elfogják a vakmerő síbort.

Befejezték a Torday-ügyben a vizsgálatot

Torday beszámíthatóságáról az Igazságügyi Orvosi Tanács dönt

A letartóztatott Torday László gazdasági tanácsos bűnügye most fontos fordulathoz érkezett: a vizsgálóbíró hetekig tartó kihallgatások után

befejezte a vizsgálatot.

Hatalmas aktakötegek foglalják megukban azokat a vallomásokat, amelyeket Torday László, Czetkovits miniszteri tanácsos tettek, — valamint a tanúk diktáltak jegyzőkönyvbe. A nyomozás legutóbbi fázisa az volt, hogy megállapították,

mire költötte Torday a 157.000 pengőt, amelyet tíz év alatt sikkasztott.

E kihallgatásokból kiderült, hogy Torday éjszakáról éjszakára látogatta a különböző

mulatóhelyeket,

pezsgős dáridókat rendezett, — s költséges passziói havonta

5.000 pengőt

emésztettek fel.

A vizsgálat befejezése után a bűnügyi iratok az Igazságügyi

Orvosi Tanácshoz kerültek. Mint ismeretes, a törvényszék kirendelt orvosszakértői Tordayt büntetőjogilag beszámíthatónak mondták, Minich Károly és Németh Ödön orvosszakértők azonban magánorvosi véleményükben azt állították, hogy Torday büntetőjogilag nem beszámítható. Ezért a vizsgálóbíró úgy határozott, — hogy

felküldi a bűnügy iratait az Igazságügyi Orvosi Tanácshoz.

oda küldi az ellentétes orvosi szakvéleményeket is, hogy itt döntsenek végérvényesen, beszámítható-e Torday László, vagy sem.

Amennyiben a döntés megtörténik, az iratok visszakérülnek az ügyészre, és itt hozzákezdenek a vádirat megszerkesztéséhez.

— 104 éves korában meghalt a »jámbor« és »pipás« juhász. Nyiregyháza-ról jelentik: Szaboicsvármegye legidősebb embere. Nagy János petneházi juhász, 104 éves korában meghalt. A legutóbbi napokig egészséges volt. Orvosi kezelésre és gyógyszerre egész életében nem volt szüksége. Hosszú életét annak tulajdonította, hogy kocsma helyett templomba járt. Hitbuzgó, vallásos ember volt. — Szeszesítalt nem ivott, de állandóan pipázott.

V i g s z i n h á z

A legnagyobb élmény! **GRETA GARBO** jelelhetetlen filmje.
Camille, a végzet asszonya

Ma 5-7-9 órákor!

Berezowski Cesar professzor megkezdte előadásait a Nyári Egyetemen

A Nyári Egyetemen egyre fokozódó érdeklődés mellett folynak az előadások. Tegnap délelőtt illusztris vendégelőadója érkezett a Nyári Egyetemnek Varsóból, Berezowski Cesar professzor, a lengyel miniszterelnökség jogügyi osztályának főnöke. Berezowski professzort a pályaudvaron a Nyári Egyetem vezetősége fogadta, aki a pályaudvarról a klinikán levő lakására hajtatott. Ebéd után megtekintette a várost s délután megkezdte érdekes nemzetközi jogi problémát fejtető előadását. Francia nyelvű előadásának címe: »A nemzetközi szerződések kötelező ereje«. A lengyel politikai életben fontos szerepét betöltő professzor előadását nagy közönség hallgatta végig.

Milleker Rezső egyetemi tanár a Szekelyföldről tartott mindvégig lebilincselő előadást, amelyben kitűnő földrajzi helyzetképet s szemléltető leírást adott Erdély szébből-sebbs tájairól. Előadását vélt képek kísérték. J. a. u. s. z. Béla, a gyakorló gimnázium igazgatója folytatta a magyar irodalom történetének német nyelvű ismertetését. Előadását a Nyári Egyetemi hallgatóság legszorgalmasabb csoportja, a német csoport nagy érdeklődéssel hallgatta.

Pietrkowski Wladislaw folytatta lengyel nyelvű előadását. A lengyel gazdasági élet szervezését és a lengyel-magyar gazdasági kapcsolatokról ismertető előadásnak nagy hallgatósága volt. Caillois Roger irodalmi előadását folytatta a »Sátán« irodalmi szerepéről.

Tassy Ferenc, a trieszti egyetem magyar előadója az olasz csoport számára Magyarország földrajzát és történetét ismertette érdekes és mindvégig nagy érdeklődéssel kísért előadásában.

A Nyári Egyetem gyászja.

Szomorú levelet kapott tegnap a Nyári Egyetem Ankarából Rásonyi László magyar professzortól. Jusuf Csulpan, a Nyári Egyetem első török hallgatója Ankarában augusztus 1-én meghalt. Tavaly a jubiláris tanfolyamon egyike volt azoknak a hallgatóknak, akik a legnagyobb igyekezettel vettek részt a Nyári Egyetem munkájában s hazájába való visszatérése után állandóan valami megmagyarázhatatlan nosztalgiával vágyódott a debreceni Nagyerdő fái alá. Az ankarai Mezőgazdasági iskolán, melynek tanulmányi felügyelője volt, Falke Heinrich rector segítségével török egyetemi hallgatókból csoportot szervezett s már maga is készülődött az indulásra, amikor súlyos gyomorbajával kórházba került. A legutolsó percig reménykedett, fáradozott, áltatta magát azzal, hogy majd Debrecenben megvizsgáltatja magát a jó magyar orvosokkal. Július utolsó hetében megoperáltak, nagy vérvesztéssel szenvedett, édesanyja kétszer 500-500 gram vért adott, de minden hiába. Azon a napon, amelyen tavaly városunkban a törökök nevében a Nyári Egyetem megnyitására üdvözlő beszédet mondott, örökre le-

hunytá szeméit. Az utolsó napokban nagyon sokat szenvedett, a pokoli hőség ellenére sem ihatott egy pohár vizet sem, de mégis mosolygott és örömmel mutogatta a Debrecenbe hívó levelet, amelyben az állt, hogy a debreceni Nyári Egyetem vendégének tekinti régi, ked-

Egy 68 éves artista át akar menni a Niagara felett kötélén

Sarasota, (Florida) augusztus 5. Clifford M. Calverley 68 esztendő sarasotai lakos kérvényt intézett a hatóságokhoz, hogy engedje meg neki a Niagara vízés felett kifeszített drótkötélén az átkelest. A különös kíváncsalom előzményéhez és magyarázatához tartozik, hogy a kérvényező fiatal korában artista, kitűnő egyensúlyozó művész volt és 45 évvel ezelőtt 1892-ben mutatta be először rakmerő mutatványát, amikor is 6 per 8 mp alatt végigment a Ni-

ves barátját. A sárnál volt kedves professzora, Rásonyi László, akinek első magyarorszákos hallgatója volt, mondott beszédet, de igen melegen elbűsült tőle Falke Heinrich, a Mezőgazdasági Főiskola tudós rectora is. Jusuf Csulpan hallála a Nyári Egyetem vezetősége, hallgatósága, különösen az Agyün Süreyya professzor vezetése alatt álló török csoport körében mély részvételt keltett.

gára vízés felett kifeszített vékony drótkötélén.

A most 68 esztendő kötéláncos, aki akkor 23 éves volt, a rákövetkező esztendőben megismételte mutatványát és 1893-ban megdöntötte rekordját, mert 2 perc 35 másodperc alatt tette meg drótkötélén a 930 láb hosszú életveszélyes utat. Mostani kérvényében azt állítja, hogy a hatóság nyugodtan adhatja a beleegyezését a mutatvány megismétléséhez, mert ma több önbizalmat érez magában, mint 45 évvel ezelőtt.

Rekvirálás és kenyérjegy Németországban

Nagy a nyugtalanság a német parasztlak között — Közeledik a kollektív zmszhoz Németország

Berlin, augusztus 5. Beszámoltunk az új német rendeletről, amelynek értelmében a német parasztlak a jövőben, saját házműpénék és vetőkészletének szükségletén kívül köteles egész gabonatermését az állampolgár beszállítatni, szigorúan tilos a magvakat takarmányozás céljaira felhasználni. A »gabonabiztosítási intézkedés« megszegőire börtön, sőt fegyház és korlátlan magasságú pénzbüntetetés vár, aki pedig ellene szegül Göring és Darré új törvényének, azokat »államszabotáló«-nak tekintik.

A berlini kormány a rendelet betartásának ellenőrzéséről is gondoskodott.

A német rendőrséget beállították a gazdák felügyeletére. A rendőrség kötelessége tehát, hogy váratlan házkutatások útján ellenőrizze, hogy nem rejteget-e a német parasztlak engedélyezett szükségletén kívül gabonatermést, valamint a rendőrség feladata lesz a malmok állandó felülvizsgálása is.

Néhány lap denúciánsoktól és besúgóktól int, több lap pedig azal igyekszik ellensúlyozni e drámai intézkedéseket, hogy a hangsúlyt a jószándékra fekteti és a parasztlak józanságára appellál.

A helyzet képe tehát a háborús évek még ma is élő emléke: a rekvirálás. — A német parasztlak körében nem épen megnyugtató a hangulat.

A birtokörökösödési törvény hetszázézer parasztlak birtokot kötött meg olyképen, hogy azokat sem eladni, se mkisebbíteni, vagy kölcsönrel megterhelni nem lehet.

A parasztlak nem döntheti el maga, hogy mit termel.

hanem mindig a »közveti parasztlak« utasítása szabályozza a termelési programot. A földbirtokrendezési törvény a parasztlak földjéből birtokrendezés fejében megfelelő sávokat az állam számára eltulajdonít.

Németország teljes erővel a kol-

lektív rendszer felé halad. Németországot több ok kényszerítette erre az útra:

Szemből az jegyre jobban szaporodó s még tovább dinamikára sarkalt népesség mellett a termelés az utóbbi évek során egyre jobban csappant.

Szakkörök nézete szerint teljesen elhibázott és túlméretezett a »Reichsnährstand« szervezete s a termelőket elkedveníti a piac megkötöttsége.

Az élelmiszerhiányok külföldi fedezésére viszont

nincsen deviza.

A III. Birodalommal nem rokonszenvező európai, vagy amerikai államok

nem hiteleznek.

Végül, ami a szakkörök szerint szintén nem mellőzhető tény, az erősen fegyverkező és túl iparosodó Németországban túl sok földmunkás ment át a sokkal jobban fizető nehéziparhoz és a militarizálás (új kaszárnyák, gyakorló- és repülőterek, lövészpályák, zárt területek stb.) következtében is beállott egy bizonyos

termőtalaj-csökkenés.

szakkörök ezt a kiesést közel háromnegyed millió hektárra becsülik.

Göring elgondolása szerint az agrárbehozatalt akarja Németország leredukálni ezzejl az intézkedéssel és gabona helyett takarmányt akarnak majd importálni. Ez elgondolás szerint a devizakészletek kiapadása, vagy esetleges háborús veszély esetén kenyere lesz az országnak, legfeljebb vajról, tejről és húsról kell majd lemondania a népnek.

A problémát még súlyosbítja, hogy a valószínűleg számításba jövő

kukorica kilátásai nagyon gyengék.

Európában 1929 óta nem volt ilyen gyenge termés: — Németország egyik főszállítója, Románia például már le is tiltott minden kivitelt! A kormány ennek dacára is még kihangsúlyozza, hogy a ter-

mésszolgáltatás és takarmánykiutalás között összefüggés nincsen, azaz a megfelelő takarmánytermelés kiadását garantálni nem tudja s a parasztlak eddigi termésének beszállítása még korántsem jogosítja fel arra, hogy eszébe más takarmányt követeljen. A parasztlak ezt a tényt nem kíséri túl nagy nyugalommal: a takarmányhiányból folyó szükség-szejrű állatállomány, tehát a hűs-ésökkenés, már ma is komoly gondot jelent!

Németországban közel egy év óta csak igen kevés és drága (a magyar árak megfelelő kb. négy szeres árú) tojást kapni.

Vaj és zsír csak igazolvány ellenében

s kiszabott mennyiségben áll rendelkezésre, egy közel mult rendelet pedig ugyanakkor, amikor a péklisztnak kukoricával való keverését írta elő, egyben

egyben betiltotta a friss rozskenyér árusítását is,

Németországban már csak másodnapos rozskenyér kerülhet forgalomba, mert ezzejl is csökkenteni akarják a kenyérfogyasztást. — A beavatottak attól tartanak, hogy jelen körülmények között

a kenyérjegy bevezetése is előbb, utóbb elkerülhetetlen lesz

s ezzejl Németország teljesen átér majd a háborús idők rendszerére.

Nem kapnak Németországban gázmaszkol a zsidók

Berlin, augusztus 5. Ismeretes hogy Berlinben és Hamburgban már megkezdődött az ingyen gázmaszkol szétosztása. Ezt a szétosztást hatalmas szervezettel végzi Mindenki kap egy utalványt, amely arra jogosítja az illetőt hogy saját maga és családja tagjainak számára ingyen gázmaszkot kapjon a készülékeket szétosztó állami intézménytől. A gázmaszkol szétosztása már napok óta zavartalanul folyik.

Mostanáig a lakosság milderége megkapta a gázmaszkokra vonatkozó utalványokat,

kivéve a zsidókat.

akiknek eddig nem kézbesítették ezeket az utalványokat. Ezek szerint tehát a Németországban lakó zsidók nem kapnak gázmaszkokat.

GYÁSZROVAT

Öz. Fleischer Istvánné sz. Boros Anna, Boros Miklós és neje Klein Lili, Boros Sándor és neje sz. Scherks Mária és Váradi Zoltán és neje sz. Boros Mária mély fájdalommal tudatják, hogy szeretett édesapjuk, illetve apószuk

BOROS IZIDOR

f. hó 5-én elhunyt.

Emlékét soha el nem múlt szorattal fogjuk megőrizni.

Temetése f. hó 6-án, d. u. 3 órakor lesz az izr. temető halottas házából.

Részvétlátogatások mellőzése kértik.

Debrecen, 1937. augusztus 6.

A TETEL: **ÁLL**
 ÜZLETE: **MEGY**
 HA HIRDETÉSE: **FUT**
 A *Független Ujságban*

Leleplezte „módszereit“ Nagy Sándor, a katonaszökevény betörő

Mint szénügynök és légyapírárus csengetett be a lakásokba — A lopott biztosítási kötvény nyugtatta meg a betörő lelkiismeretét

Nagy Sándort, a veszedelmes és vakmerő betörőt csütörtökön reggel detektívek kísérték Nyíregyházára és Miskolcra, mert ezekben a városokban is dolgozott és meg kell mutatnia mindazon helyeket, ahol a betöréseket követett el.

A fiatal 27 éves betörőnek már nagy multja van. Eddig 5 évet ült különböző fogházakban.

Azonkívül a hadbírósg is elítélte két és fél évi fogházra, de közben feltételeken szabaddalra helyezte és visszaküldte a csapatfővezetőhöz. A szolgálatból aztán megszökött és felesapott ismét betörőnek.

Nagy Sándor debreceni fiú, apja jómódú iparos, saját háza is van. A megtévedt fiú azzal védekezik, hogy büntetett előléte miatt nem tudott elhelyezkedni és kényszerítve volt a bűnözésre.

A nyírmegyesi csendőrső, ahol elfogatása után kihallgatták, Molnár Józsefnek mondta magát és egy ilyen névre kiállított munkakönyvet mutatott fel. A csendőröknek azonban gyanusnak tűnt fel a rosszul öltözött férfi és mikor megmotaolozták

öltött revolvert, álkulcsot és egy csomó Adria biztosítási kötvény blankettát találtak nála.

Először a pisztolyra vonatkozóan azt mondta, hogy a debreceni zsibogón vásárolta 20 pengőért ismeretlen árustól. Csak hosszas keresztkérdések pergőtűze után vallotta be aztán igazi nevét és az elkövetett betöréseket.

Nagy Sándor részletesen elmesélte, hogyan hajította végre a betöréseket. Egy ablakasztóból csinált álkulcsot, szerzett egy darab szénét és fát, majd mint egyik helyi tüzelőanyag kereskedelmi ügynöke indult körütra. Beeszengetett a lakásokba és ahol ajtót nyitottak, tüzelőanyagot kínált eladásra.

Ha nem jelentkezett a bérő, ő nyitott ajtót és nyugodtan pakolt össze minden elvihető holmit.

A „szénüzlettel“ azonban hamarosan felhagyott és áttért a légyapír árusításra. Vásárolt hatvan darab légyapírt és ezzel járt házról házra. Közben még el is adott belőle, de a tulajdonképeni üzlete továbbra is a betörés maradt.

A fényes nappal elkövetett betörésekhez a bátorságot az italból merítette. Ejszaka ivott és reggel memmos hangulatban és merészleggel indult portyára. Így jutott el az egyik Arany János utcái házába, ahol az Adria biztosító intézet irodája van. Amint a folyosón végig ment, meghallotta az egyik tisztviselő beszédét, amely szerint a strandra készült menü. Ennek a tisztviselőnek az akatáskája az ablakban volt, ahonnan Nagy Sándor kiemelte és gyorsan eltávozott. Az akatáskák tartalmát átvizsgálva, talált egy biztosító kötvényt, amely L. nevű Arany János utcán lakó tisztviselő nevére volt kiállítva. Nagy Sándor a kötvényből látta,

hogy a tisztviselő lakása betörés ellen biztosítva van, gondolta tehát, hogy ide lelkiismeretfurdalás nélkül betörhet.

Azonnal határozott is és lement a tisztviselő lakására, ahonnan 4 öltözött férfiruhát és egy csomó fehérneműt vitt el. Délután 5 órakor hajította végre a betörést. Nagy Sándor

rendes forgalmat bonyolított le Debrecen és Nyíregyháza között.

Debrecenben követte el a betöréseket és a legközelebbi vonattal

már szállította is a zsákmányt Nyíregyházára, ahol az öszerekek-nél értékesítette. De lakását és kosztját is a betörésekből származó ruhaneműekkel fizette ki a vakmerő betörő, aki végül is egy naraneshéjjon csuszott el és ha nem megy Nyíregyházára, talán még hónapokon keresztül folytathatta volna üzemeit.

A hatóságok még nem döntöttek Nagy Sándor további sorsa felől, de valószínűnek látszik, hogy miután katonaszökevény és közben követte el bűncselekményét, — a hadbírósg fog felette ítékezni.

Szérum mérgeggombák ellen

Páris, augusztus 5. Nagy érdekessége van a francia tudományos életnek: Leon Binet, a párisi orvosegyetem tanára szérumot fedezett fel, amellyel biztosan gyógyítani lehet a gombamérgezést. Binet tanár Marek nevű asszisztensével együtt már hosszú idő óta kísérletezett, amíg végül legutóbb határozott eredményre jutott. Binet tanár többek között a következőket mondotta kísérleteiről:

— Hosszas kísérleteinknek az volt a célja, hogy különösen a vidéken gyakori gombamérgezéseknek gátat vessünk. Abból indultunk ki tudományos kutatásaink során, hogy a mérgeggombák a vér összetételében okoznak

súlyos elváltozást, ami igen gyakran halállal végződik.

Hosszas kísérleteinket házi nyulakon végeztük és ma már odáig jutottunk, hogy

tökéletes hatásúnak mondható ez a szérum, amelyet összeállítottunk.

A gombamérgezés tünetei szerencsére könnyen felismerhetők és az általunk készített szérummal a legsúlyosabb eseteket is gyógyítani tudjuk.

Francia tudományos körökben igen nagy érdeklődéssel kísérik az új felfedezést, amelyet Binet professzor már illetékes tudományos tényezőknek is bemutatott.

Dr. Fényes Jenő autója össze- ütközött egy autobusszal

Csak az ügyvéd kisleánya szenvedett néhány horzsolást — Pánik az autobusz utasai között

Csütörtök délután fél 6 órakor könnyen vezetéssé válható karambol történt a Deák Ferenc utcán. Fényes Jenő az ismert debreceni ügyvéd a Teleki uccáról jött autóján, amelyet sofförje, Oláh András vezetett a Deák Ferenc ucca felé. Az autóban ült Fényes Jenő dr felesége és nyolc éves Klára, nevű kislánya is.

Amint az autó a Deák Ferenc ucca sarkához ért, az OTI előtt hirtelen feltűnt az HEV Komádi-ba tartó és a pályaudvar felé haladó utasokkal megtelt autobusza. Mindkét gépkocsivezető későn vette észre a másik járművet, a járdát szegélyező lombos fáktól nem is láthatták egymást és mikor Oláh András észrevette a bajt, hirtelen gázt adott és az OTI rendelő felé a baloldalon akart elsiklani az autobusz előtt. Ez azonban már nem sikerült, mert az autobusz elkapta az autó oldalát és az autó baloldali ajtaja teljes egészében levált. Az erős ütődéstől az ajtón keresztül széles ívben kirepült Fényes Jenő Klára nevű kislánya, aki azonban szerencséjére az Erzsébet ucca felőli park pázsitjára zuhant.

Pillanatok alatt nagy esődület támadt és igyekeztek segítséget nyújtani a karambol szenvedő sze-

replőinek. Az ijedtségtől

Fényes Jenőné elájult. Fényes Klárikának azonban erős horzsolásokon kívül komolyabb baja nem történt.

Öt kiszállították a klinikára, ahol tetanusz injekciót kapott.

A karambol következtében Fényes Jenő dr autójának hűtője és sárhányója sérült meg, de összetörték az autó összes ablakai is. Az autobusz erősebb szervezete jobban bírta a karambolt és csak könnyebben sérült meg.

A karambol ügyében megindult rendőrségi nyomozás szerint a vezetőket nem terheli felősség a karambolért. Normális sebességgel haladtak és későn látták meg egymást, amikor már az összeütközés elkerülhetetlen volt. A rendőrség több tanut hallgatott még ki és a vallomások fogják tisztázni véglegesen, hogyan zajlott le a karambol. Fényes Jenőnek és Oláh András gépkocsivezetőnek semmi bajuk sem történt. Annál jobban megijedtek azonban az autobusz utasai, akik kétségbeesetten ugrottak le.

A FUGGETLEN UJSAG
hirdetési mindig eredményesek!

ANGOL BAN

Roosevelt a vegyi háboru ellen

Washington, augusztus 5. Roosevelt elnök a kongresszushoz intézett legújabb üzenetében a vegyi háború eltiltása mellett szállt síkra. Az elnök abból az alkalomból szövegezte meg üzenetét, hogy a vegyi tudományok katonai intézetét kizsárolják. Az elnök vételet jelent be a terv ellen és pedig azzal az indoklással, hogy kormányának célkitűzései között szerepel az a tilalom is, hogy tiltsák el a háborúban a mérgezőgázok használatát. Epen ezért nem akarja, hogy ezt a katonai intézményt, amely ma tényleg szükségességet jelent, kiépítsék vagy állandó intézménynek tekintsék. Epen ellenkezőleg, reméli, hogy egy napon ezt az intézményt végleg megszüntetik.

Nem állít jelöltet a kispapapárt Kemecsen

Budapest, augusztus 5. Kállay Miklós lemondásával megüresedett kemecsei mandátumért megindult a küzdelem. A kispapapárt hivatalos jelöltje az új választáson Thuránszky Pál szabolcsmezei főispán lesz és a Népvezetőse az szeretné, ha Thuránszky egyhangú választás útján jutna mandátumához. Mikecz Ödön államtitkár és Tildy Zoltán, a független kispapapárt alelnöke között már folynak is a kemecsei választás ügyében a tanácskozások és ezeknek eredményeképpen kispapapárti körökben arra számítanak, hogy a független kispapapárt nem állít jelöltet Kemecsen.

Szó lehet arról, hogy Kiss Emil kemecsei fogorvos jelöltségét vállal, de ha erre sor kerül is, Kiss Emil csak mint nemhivatalos kispapapárti jelölt próbálkozhat.

A kemecsei választás kiírása ügyében dönteni hivatott központi választmány esetleg már szombaton összeül és általában arra számítanak, hogy az új választást augusztus második felére, valószínűleg

augusztus 29-re írják ki.

Thuránszky Pál utódjának az új szabolcsi főispánnak a személyéről még nem történt döntés, erre csak a kemecsei választás után, szeptember legelején kerül sor, esetleg néhány más főispáni változással kapcsolatban.

— Ellopták a valenciai kormány és Moszkva közötti titkosírást. Párisból jelentik: San Sebastianból érkező hírek szerint a valenciai kormány okmánytarából ellopták a Moszkva és Valencia közötti titkos táviratváltás siffre-kulcsát. A köztársasági kormány gyanúja az anarchisták ellen irányul, akik már régóta betekintést akarnak szerezni a szovjetkormányval való érintkezés titkaiba. Párisban élő anarchisták szerint az angol kémiszolgálat emberei lopták el a siffre-kulcsot.

hírek

A Debreceni Független Újság pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.
Előfizetési ár: Egész évre 28.80 féltre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

BOROS IZIDOR MEGHALT

A debreceni kereskedő társadalomnak egy érdemes tagja hunyt el tegnap délután: Boros Izidor. Valamikor egy jól ismert és nagyforgalmú cégnek, a Boros testvérek cégnek volt a társtulajdonosa, de az idők reá is, mint a debreceni piacnak sok más kereskedőjére, a Biedermann, Ranunkel, Erber és Fleischmann, Fischer Adolf, Weinberger Lajos stb. cégekre mostohára fordultak és így Boros Izidor is a háború utáni években magánzó lett és csak a multak emlékeiből élt. Különben a debreceni közönség jól ismerte az öreg urat, aki reggel, délután, este egy köszöntött barátait: Erőt, egészséget! és akinek télen-nyáron élővirág volt gomblyukába tűzve. Az erő, egészség a 75. évben elfogyott, az élő virág elhervadt s legföljebb jó emléke marad fenn rokonainak, barátainak, jóismerőseinek széles körében. Lelkes magyar érzésű, lángoló függetlenségi ember volt, ha nem is kívánt magának díszes pozíciót s megszokott tisztességes, szerény módján, de esüggedetlen állhatatossággal meg is maradt a gyűlések buzgó hallgatójának. A becsület, az igazi hazafiasság, az önzetlen közéleti munka polgári mintaképének emlékéül maradjanak e sorok.

Boros Izidor temetésére az izraelita temetőbe fél 3 órakor indul az Arany Bika szálló elől autóbussz.

— Izraelita istentisztelet a Deák Ferenc uccai templomban újhold szombatján. Pénteken este hat óra ötvenöt percek szombatköszöntő ima. Szombaton reggel hét órakor. Délelőtt tíz órakor hitsszóoklat. Délután félöt órakor. Szombatkimeneteli ima este hét óra ötvenöt percek. A Kápolnás uccai templomban reggel egynegyednyolc órakor. Szombaton délután öt órakor hitsszóoklat. Hétköznapokon reggel fél hétkor, este egy-negyed nyolc órakor. A Kápolnás uccai templomban vasárnap, hétfőn, esütörtökön reggel egynegyed hét órakor. Az elnökség.

— Istentisztelet ideje az orth. Izs. templomban. Péntek d. u. 6.55, szombat reggel 7.30, d. u. 4.45 órakor. Szombat kezdete péntek d. u. 6.45, szombat vége este 7.53 órakor.

x Üzletünket Piac ucca 89. alá helyeztük. Csapke- és rövidáru szaküzlet.

— Felhívás az Izs. Ifjak Dalkörének tagjaihoz. A vasárnap délutáni dalosünnepéllal kapcsolatosan felkérjük a dalkör működő tagjait, hogy folyó hó 8-án, vasárnap d. u. fél 4-kor gyülekezés végett a Simonffy uccai próbahelyiségben teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Elnökség. (+)

Gyűjtik a papírhulladékot Németországban az ócskavasat Angliában

A devizaszegénység kényszerít a németeket arra, hogy az arannyal fizetendő nyersanyagot helyett minden lehető pótlékot használjanak fel. Így vezetett a nagy cellulózeszükséglet arra, hogy egyenesen megszervezzék a papírhulladékok gyűjtését.

Göring miniszterelnök most rendeletet adott ki, hogy valamennyi hivatalban minden felesleges aktát, folyóiratot, újságot, könyvet, nemkülönböztve a papírkosarak tartalmát a leg-sürgősebben a papíripárnak adják át nyersanyagképpen.

A hatóságok kötelesek az akták megőrzési idejét a lehető legrövidebbre szabni. Még a könyvtárakból is ki kell selejtezni a régi és már értéktelen könyveket és folyóiratokat, csak hogy minél több nyersanyag jusson a papírgyárakhoz. A hulladékpapír gyűjtésének elősegítésére külön rendeletet adtak ki, amelyben olyan árakat állapítottak meg a hulladékpapírra, hogy a gyűjtőknek megfelelő jövedelmük legyen. A papírgyáraknak megtiltották, hogy a papírhulladékokért új papírossal fizessenek, mert az a cél, hogy a hulladékpapír gyűjtése megfelelő kereseti forrása legyen az ezzel foglalkozóknak.

A különböző hulladékok gyűjtése és újra feldolgozása azonban már nemcsak a devizaszegény Németországban lett általános, hanem

Angliában is megkezdtek már a vas- és fémhulladékok gyűjtését.

A régi értéktelen vastárgyak eladására olyan propagandát fejtettek ki, hogy most már az angol vas- és acélszövetség a cserkészeket veszi igénybe, hogy a vashulladékokat házról-házra menve összegyűjtsék.

A vashulladék acél, az acél pedig a nemzet biztonsága!

— volt az a jelszó, amely egyedül június havában hatmillió métermázsza ócskavasot hozott a vashulladékokból, amelyek 11 millió métermázsza öntöttvasat állítottak elő. Ilyen eszközökkel akarják a meglévő vastartalékokat kímélni. A gyűjtést most már a konzervdobozokra és a különböző öntvényekre is kiterjesztik, úgy hogy ezután az ócskavassal együtt ezeket a fémhulladékokat is összegyűjtik.

— Meghalt Esztergályos Jánosné. Budapestről jelentik: Szerdáról esütörtökre virradó éjszaka kéthónapi betegeskedés után a Faszor-szatóriumban meghalt Esztergályos János országgyűlési képviselő felesége. Szombat délután 4 órakor temetik a kerepesi temető halottasházából.

— A kormány birtokot vásárolt Baranyában telepítési célokra. Mórhecséről jelenti tudósítónk: A kormány Baranyában nagyobb szabású telepítési akciót fog végrehajtani. Eddig 750 hold földet vásárolt, a 340 holdas Kerekalja pusztát 200.000 pengőért vette meg. — Ugyancsak telepítési céljaira vásárolták meg a pellérdi határban levő Rackovics-féle 61 holdas birtokot. A Frigyes főherceg hagyatékában szereplő 340 holdas Vizslapusztát szintén telepítés céljaira vásárolta a kormány. További birtokvásárlásokat is terveznek Baranyában, ahol elsősorban az egy-két vidékeken akarják alföldi sokgyermekes családok letelepítésével a népesedési mozgalmat megjavítani.

x Kevesebb ruhát kell csináltatni, ha a szövet színgyapjából készült, mert az évekig tart és mindig szép. Csak a szövet csinálójának tudja garantálni, hogy a szövetben csak természetes színgyapjút van. A magyar úri családok részére évek óta szállítja angolosan gyártott kiváló szívetelt közvetlenül, ruhaként is elsőkézből a Trunkhahn Posztógyár, Budapest, XI., Lenke út 117. Még ma kérje a szövetminta költségs- és kötelezettség mentes elküldését. Nem fog csalódni, hanem évekre szóló megtakarítást ér el. A kollekciónban rengeteg elismerést is olvashat.

— Meztelen alapon. A nőszabók párisi értekezletén azt a formális határozatot hozták, hogy a legközelebbi téli évad estélyi ruhája meztelen alapon fog kibontakozni. Azt értik ezen a divat urai, hogy az alsó ruha testszínű lesz s ez azután az alatta levő csipkéken a meztelenség benyomását fogja kelteni. A divathatalmasságok még azt is elhatározták, hogy sa magasnövényű hölgyek szorosan simuló vizitünderuhát fognak viselni, míg a köpös és húsos hölgyek direktoriumi ruhák mögé rejthetik el felesleges bajjait.

— Pauchly Géza hazajött szabadságáról. Dr. Pauchly Géza OTI aligazgató főorvos szabadságáról hazaérkezett és rendelését megkezdte. Rendel Simonffy ucca 2. szám alatt borbetegeknek délután 2-6-ig.

— Új gyűjtőtáborok. Berlinből jelentik, hogy a német kormány 24 új gyűjtőtábor építését rendelte el. Ezeket Papenburg közelében fogják felépíteni. Tizenkilenc gyűjtőtábor most építenek a hannoveri Northorn szomszedságában. Az új gyűjtőtáborokra azért van szükség mert az eddigiek nem voltak képesek többé befogadni az odautalakat. A gyűjtőtáborokba azokat a német alattvalókat utalják, kikről fel lehet tételteni, hogy elégedetlenek a fennálló kormányrendszerrel.

— Adományok a MANSz gyermeknyaralására. Örömmel volt tegnap, ezúttal már másodszer a MANSz nagyerdei gyermeknyaraló táborában. Tésztát kaptak. Első ízben a MANSz vasutas csoportjának kedves tagjaitól, név szerint: Hegedűsné Kölesy Valér, Kiss Jenőné, Bálint Elekné, Pataki Istvánné, Rotharidesz Gaborné, Farkas Istvánné, Kovács Imréné, Madai Istvánné és Szücs Lénártné úrnőktől, tegnap, esütörtökön délután pedig Hegedűs Károlyné úrasszony, a drága jó »Valér néni« vendégelte meg a Nagyerdő ujjongó csapatát frissen sült, jól megcukrozott, finom fonatossal. A gyermekek örömeinél csak az adakozó volt nagyobb, aki örül, ha adhat, aki boldog, ha mosolyt fakaszthat és akinek minden napja a másokon való segítés munkájával van megszentelve. Sok ilyen Valér néni a magyarnak! (:)

— Rosszúl sikerült zsarolás. Kispesről jelentik, Schreiber Sándor dr. kispesti ügyvéd a kispesti rendőrkapitányságon előadta, hogy egy Murányi Gyula nevű asztalosmester, aki neki évekkal ezelőtt ügyfele volt, megjelent irodájában és azt állította, hogy az ügyvéd tönkretette őt s ezért fel fogja jelenteni. Hajlandó azonban elállni a feljelentéstől, ha az ügyvéd fizet neki 150 P-t. Az ügyvéd látszólag belement a dolgba, de magával vitt a találkozóra egy detektívet is, aki, amikor az asztalos átvette az előre megjelölt bankjegyeket, előlépett és letartóztatta a zsaroló asztalosmestert.

— Erőteljes, vérmes, kövér emberek igrának reggelenként felkeléskor egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet, mert ez rendes gyomor- és bélműködési biztosít, lényegesen előmozdítja az emésztést és az anyagcserét s a vérkeringést az egész szervezetben megélénkíti. Az orvosok ajánlják.

— Két baronessz felesapott cukroslánynak. Két előkelő báróné asszonyról, akik cukorkaüzletet nyitottak, érdekes fotóriportot közöl a Színházi Élet új száma. Az éheti Színházi Élet egyéb érdekességei: Zilahy Irén és dr. Benedek László egyetemi tanár házasságának, érdekes képekkel illusztrált története. Hatvány Lili levele, Farkas Imre Szegedi Szabadtéri Újságja, a nagyszerű párisi utazási pályázat újabb eredményhirdetése. Guthy Böska abbáziai útinaplója. A Színházi Élet ára 60 fillér, előfizetési díj félévre 6 pengő 50 fillér. Kiadóhivatal: Budapest, VII., Erzsébetkörút 7.

— Három—négy szobás komfortos lakást központban azonnalra, vagy november 1-re keresek. Ajánlatokat »Tiszta« jellegre a kiadóba.

— Elfogtak két hitvalló lelkészt Németországban. Berlini jelentés szerint a hitvalló egyház két lelkészét, Dibelius főszuperintendens és Stahn lelkészt elfogták. Dibelius főszuperintendens Niemöller mellett a hitvalló egyház másik szellemi vezére.

— Háziasszonyok! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tészta-recepteket megkapja, ha még ma kéri a Dr. Oetker-féle világhírű fényképes receptkönyvet, melyet bárkinck ingyen megküld a gyár: Dr. Oetker A., Budapest, VIII., Conti ucca 25.

— Súlyos autószerencsétlenséget okoztak — a libák. Pécsről jelentik: Gépkocsiszerencsétlenség történt Harta határában. Az útszélén legelésző libák felrepültek és neki vágódtak egy arra haladó autó üvegének, amely összetört. — Az üvegszilánkok Szabolai János 27 éves sóffort és Hedvig Blanka 17 éves lányt megsebesítették. A súlyosabb sebesülés Hedvig Blankát érte, akit Budapestre szállítottak.

x Gönczi Gábor kályhásmester üzemelt Montj ezredes ucca 3. alá helyezte, Bejárat Burgundia uccából. Raktáron legmodernebb cserépkályhák, Telefon: 25-68.

— 34 kilométeres betonút építésére kiírták a pályázatot. Budapestről jelentik: A napokban kiírták a pályázatot a püspökladányi—berettyóújfalui új műút megépítésére. Az új út betonból készíttik és 34 kilométer lesz. A döntés a munkálatok kiadásáról augusztus végén történik meg. Az ügynevezett »Gyümölcsút« építési munkálatait kiadták a napokban. A négy szakaszból álló cegléd—kecskeméti út építési megbízásai másfélmillió pengőt tesznek ki. Az útépitésre a Magyar Általános Utépítő Rt., a Soliditid — amely a Salgó érdekeltségéhez tartozik —, a Magyar Wayss és Freytag Rt. és a László és Blum-cég kapta meg a megbízást.

— Tréfás téhen. Brünmből jelentik: A morvaországi Dobelics községben egy nyaraló család gyermekeivel humoros eset történt. A két gyermek az édesanyjával a rétre ment sétálni. Az asszony a gyermekek ruháit levette és egy bokor alá rejtette el, a gyermekek pedig ruha nélkül napfürdőztek. Közben a közelben legelésző csordából egy téhen a bokor alatt lévő gyermekruhákat megette és mintha mi sem történt volna, lefeküdt kóröndzi. Mikor az asszony a gyermekeket fel akarta öltöztetni, a ruháknak csak hiült helyét találta s így kénytelen volt gyermekeit meztelenül hazaszállítani.

Herczeg Ferenc a Bizánc szegedi Dóm-téri előadásán

Szegedről jelentik: A szegedi Dóm-téren még mindig folynak a próbák. — szombaton kerül sor az ünnepi játékok negyedik eseményére, a Bizánc előadására új szabadtéri rendezésben. Herczeg Ferenc darabja a tavalyi játékok egyik legnagyobb művészi megdöbbentése volt, a Dóm-tér színpadának széles méreteiben és gazdag külsőségeiben új hatást és új hangsúlyt kapott ez a klasszikus vetü-történelmi színmű. A tavalyi nagy művészi siker után három estére az idén is felvették a játékrendbe és még jobban kibővítik a rendezés lehetőségeit. Ez a több mint három évtizedes történelmi színmű egészen új hangokat kapott a szabadtéri arányokban. — A munkát nagy érdeklődéssel kíséri Herczeg Ferenc, a darab illusztrálásának szerzője, aki már a házi próbákon is részt vett, hogy személyesen is irányítsa a szombati bemutatóra. Többek között Szegedre érkezik Bárdos Artur, Csáthó Kálmán, Cs. Aczél Ilona, valamint a színházi és művészi világ számos más képviselője is. Az ünnepi előadás rendezését dr. János Jenő vállalta és igen érdekes művészi megdöbbentéseket ígér a szereposztás is. Új szerepeket játszik a Bizánc előadásán Törzs Jenő, aki Lalla Khalil alakjának megmintázására vállalkozott. —

Konstantin császárt Törzs Ferenc a császárnőt Tőkés Anna, Giovanni zsoldos kapitányt Kiss Ferenc, Hermát Somogyi Erzsébet, a fiatal török követet Timár József, Zenóbiát Berky Lili, Spiridiont Toronyi Imre és Demeter Fekete Mihály játssza. — Szombaton, vasárnap és hétfőn megint rendkívül mozgalmas napjai lesznek Szegednek, a három napon egymás után kerül színre a Bizánc. Az ember tragédiája, hétfőn pedig a Janos vitéz.

Sztrájkolnak a sirások. Newyorkból jelentik: Az amerikai sztrájkmozgalmak történelmében is új fajta sztrájk tört ki Caspas Cityben. 150 sirás szüntette be a munkát. A temető körül örködnek, hogy ne szeghesse meg senki a sztrájkot. Egyesülési jogot, 8 órás munkanapot és béremelést követelnek.

Levágott fejű holttestet találtak a Tiszában. Nagykorösről jelentik: A bógi komp közelében a Tisza partján levágott fejű 45 év körüli férfi holttest fejét találtak a járőrök. Az eddigi megállapítás szerint a halott egy kecskeméti lökérésű, aki két társával Nagy-révre indult s valószínűleg útközben gyilkosság áldozata lett.

Furesa család. Mrs. St. Louis Estes a minap adott életet tizenegyedik gyermekének. A szülés után két órával már megjelent a rádiómikrofon előtt és előadást tartott a gyermeknevelésről és az anyaságról. Az asszony férje 72 éves és egészségügyről szokott felolvasásokat tartani. A család többnyire csak nyers gyümölcsöt, zöldséget eszik, diót,ogyorót. — amerikaiogyorót. Mind a tizenegy gyermeket otthon nevelik és a gyermekek rendszerint csak egy kENDŐT vagy kis niszoruhát viselnek és ritkán hagyják el Estesek kertjét. Estesék hat fiát — St. Louisnak hívják apjuk után. Mind egyiket ugyanúgy hívják. A lányoknak nincs nevük. »A név oly következtetés és kifejezés nélkül való dolog — jelentette ki Mrs. Estes —, hogy fáradtságot se vettünk magunknak a gyereknek elnevezésével.

Náci propaganda miatt 60 tornaegyletet betiltottak Ausztriában

Bécs, augusztus 5. A kormány betiltott hatvan különféle tornaegyletet működését, mert megállapította róluk, hogy náci propagandát folytatnak. Legtöbb több ilyen tornaegylet tagjai vetettek részt Breslauban egy dalos-ünnepélyen és ott nagyon nyíltan

adtak kifejezést nemzeti szociálisták érzelmeiknek. Ez indította az osztrák szövetségi kormányt arra, hogy a náciagyanus tornaegyleteket feloszlassa. A kormány hivatalos jelentése ma délutánra várható.

SPORT

Próbajátékosok tülekedése a Boeckay tréningjén

A Boeckay csütörtökön nagy tréninget tartott a DTE-pályán. A tréningpartner a DVSE volt és mindkét csapat nagy szemléletet tartott a megjelent próbajátékosok fölött. Kétkapus játék volt, a Boeckay valamennyi játékos nagy kedvvel rugta a pihenő után a labdát. A próbajátékosok között megjelent Maszlonka, az Attila volt sokoldalú játékos, Simonyi II. volt Attila-játékos, Molnár, a profi Vasas nagytréninget tartott jobbszélsője, Berecz II., a Pécsi Vasutas csatára és egy hajdúnánási csatára. Maszlonkán meglátszott a hosszú pihenő, Molnár sokat cselez, Simonyi IV. gyengefizikumú és még Berecz II. tetszett

legjobban. A tréning szomorú eseménye Janzsó korai kiválása. A kitűnő hávéd még hárképtelen, remélni sem lehet közeli szereplését. A régiék közül Finta nagy formája, Sarkadi biztató mozgása és a még ifjúasági Koritár kapus tetszetős védése örvendtes. Bevonult már Gyulay is és nagyon jól bekkelt. Belesik volt még nagyon jó és teljesen beilleszkedett új környezetébe a kiváló Elek is.

Beregszászba és Munkácsra a következő csapat megy: Kósa—Gyulay, Palotás—Elek, Boros, Belesik—Berecz, Finta, Teleki, Takács, Hajdu, Tartalék: Orosz.

SPORTNAPLÓ

Vampeties jól mutatkozott be a Degerfors csapatánál. Vasárnap kezdődtek meg a svéd bajnoki küzdelmek és Vampeties csapata 4:0-ra győzött. A starinál mindhárom magyar trénernek jól ment, mert Nagy József csapata 4:2-re győzött, a Czeizleré pedig 1:0-ra. Valószínűnek látszik máris, hogy Vampeties próbaszerződését meg fogják hosszabbítani.

Az ETO alig lépte át a Nemzeti Liga küszöbét, máris megfújták a vészkeréket, hogy keményen és őrván játszik. Ezen a megállapításon csak csodálkozni tudunk, mert az ETO kétszer játszott Debrecenben és minden alkalommal példásan viselkedett, úgy a pályán mint a pályán kívül. Ha egy csapat ilyen döntő jelentőségű mérkőzésen kissé ideges, azon igazán nem szabad megütközni. De mindenestre jellemző a fővárosi sajtóra, hogy ilyen fogadtatásban részesíti a vidéki csapatot, és ugyanakkor a Nemzeti B. Ligáért harcolnak. Az ETO is rá fog jönni arra, hogy a Nemzeti Liga sem fenékgig tejfel és ott fog majd sírni, ahol senki se látja.

Krasznai István gyermekmenhelyi tisztvislőt, a Boeckay népszerű Kosóját Veszprémbe helyezték, illetve előléptették. A lelkes sportembertől fájó szívvel búcsúzik a Boeckay vezetősége és játékosgárdája.

MAGYAR SIKEREK AZ AGYAGGALAMBLÖVŐ VERSENYEN

Helsinki, augusztus 5. Az agyagalamblovó pályán nagy érdeklődés mellett csütörtök délelőtt megkezdtek az agyagalamblovó versenyt. A magyarok pompásan szerepelnek. Az első nap eredményei után Lomnitzer Sándor dr. egyelőre holtversenyben az élén van az európai bajnoki címért a

finn Lerchevel; mindketten a száz agyagalamblovó csak kettőt hibáztak, így tehát 98 találattal vezettek. Mögöttük 4 versenyző következtek 97 találattal, köztük van Halassy Gyula is.

Felkérem a DMTE játékosait, hogy ma este 8 órakor megjelenni szíveskedjenek. Intéző. (o)

Felkérem a DKASE játékosait, hogy pénteken este az Utazók helyiségében szakosztályi ülésre felkilenere jelenjenek meg. (o)

Ma kezdődik a nemzetközi asszonyhét. Budapestről jelentik: Pénteken holnap kezdődik a nemzetközi asszonyhét. A külföldi hölgyvendégek legnagyobb része csütörtök délután 6 órakor megérkezett a keleti pályaudvarra, ahol a budapesti rendezőbizottság igen lelkes fogadtatásban részesítette.

Tűz a római rádióállomáson. Rómából jelentik: A római St. Polo rádióállomáson tűz ütött ki. A tűzoltók csak három órai megfeszített munkával tudták megfékezni a lángokat.

Vásároljon a FÜGGETLEN UJSAG-ban hirdető cégeknél!

HIRDETMÉNY. Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termelt, vagy vidékről akár tengelyen, akár vasuton, vagy posta útján a város területére behozott fogyasztási adóköteles cikkeket — bor, sör, hús, szeszital — a behozattalól számított 24 órával a városi adóhivatal fogyasztási adó ügyszóltárvánál (földszint, kapubejárattal szemben) a hivatalos órák alatt bejelenteni el nem mulassza. Közli a városi adóhivatal a város lakosságával azt is, hogy az összes behozatali utakat fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartja és a be nem jelentett fogyasztási adó köteles cikk után járó fogyasztási adónak nvoleszoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel elmarasztaltatik. Városi adóhivatal. Polgármester.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

STRINDBERG: HALÁLTÁNC

Csütörtökön este a Bánky kamaratársulat Strindberg: Haláltánc című drámáját adta elő. Házassági problémájának komor színeivel döbbeneti megdöbbentés a nézőket. A eselekmény kevéssége csak a gondolatok gazdagságát fejezi ki, mert a szó az az erő, amelyben kifejezésre juttatja azt a mélységet, amit sötét meglátásával az életben vél megtalálni.

Orbán Viola színészi problémát nyújtó komoly szerepében tökéletes volt. Döbbenetes volt a szenvedésben és abban az igyekezetben, ahogyan a problémák útvesztőjéből a kivezetőutat keresi és a boldogtalanságból megkeresni megnyugvást. Férje vitéz Bánky Róbert kiföldása, megdöbbentő valószínűséggel adta minden jelenetében és a legapróbb árnyalatokban is a szenvedést és a darab komor drámáj színeit. Sorr ismert művészi adottságával méltó kísérője volt annak a drámajátéknak és feszültségnek, amit a darab művészi és tökéletes előadása nyújtott.

»Magyar Komédia« Kamaraszínház vendégjátékai befejeztével Debrecen sz. kir. város nagyköztársasági Vezetőségeinek, nemes sajtójának és n. é. kedves közönségének hálás szeretettel mond istenhozzadót a társulat minden tagja nevében: Vitéz Bánky Róbert.

Debrecen sz. kir. város Központi Választmányától.

HIRDETMÉNY

Értesitem a város lakosságát, hogy a Központi Választmányának az országgyűlési képviselőválasztói ideiglenes névjegyzéke és a kihagyottak jegyzéke elleni felszólalásra, valamint a névjegyzékbe való felvétel iránti kérelmek tárgyában hozott határozatait az 1925. XXVI. t. c. 43. §-a értelmében f. évi augusztus hó 1-től augusztus hó 15-ig bezárólag, a Központi Választmány hivatalos helyiségében (Városháza földszint 18. ajtó) naponként reggel 8 órától 12 óráig közszemlére tételnek ki.

A Központi Választmány a felszólalásokra és az észrevételekre vonatkozó határozatok ellen az 1925. XXVI. t. c. 44. §-a értelmében a közigazgatási bírósághoz panaszoknak van helye.

A felszólalást elutasító határozat ellen pedig csak a kihagyott fél élhet panasszal a közigazgatási bírósághoz.

Az, akinek az 1925. XXVI. t. c. 43. §-a szerint a határozatot kézbesítették, a kézbesítést követő 15 nap alatt, más jogosult legkésőbb augusztus hó 5. napját követő 15 nap alatt panaszát a központi választmány elnökénél írásban nyújthatja be. A panaszban új okirati bizonyítékok is felhozhatók, időközben történt változásokra azonban a panasz nem alapítható. Minden panasz csak egy személyre vonatkozhatik.

A központi választmány a panaszokra és bizonyítékokra megtehető észrevételeit és az összes panaszokat együttesen a rájuk vonatkozó iratok és saját észrevételeik kíséretében szeptember hó 1. napjáig feltejeszhetik a közigazgatási bírósághoz.

Dr. Kölcsey Sándor s. k. polgármester közp. val. elnök.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSAG-BAN HIRDETŐ CÍMKE-NEL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSÁTT

KÖZGAZDASÁG**A BÚZA
10-15 FILLERREL JAVULT**

Ujrossz októberre: 19.72, 19.80, 19.65, zárlat 19.76-19.77.

Tengeri augusztusra: 11.67, — szeptemberre: 11.85, 11.95, 11.80, 1938 májusra: 11.95, 12.05, zárlat 11.97-11.99.

Ó- és újbúza: 77 kg-oséiz

Ó- és újbúza: felsőtiszai 77 kg-os 20.40-20.70, 78 kg-os 20.60-20.90, 79 kg-os 20.85-21.15, 80 kg-os 21.00-21.30.

Rossz: 19.35-19.55.

Takarmányárpa (új): elsőrendű 16.50-16.75, középminőségű 16.15-16.40.

Zab: elsőrendű 17.20-17.30, középminőségű 17.00-17.20, új 16.60-16.70.

Tengeri: 12.00-12.10.

Újbúza: 300 mm hajdú 80-as 21.25, 150 mm bihari 80-as 21.00, 50 mm hajduszoboszlói 80-as 21.15, 300 mm hajdú 80-as 21.20, 150 mm hajdú 80-as 21.25, 600 mm hajdú 80-as 21.25, 300 mm felsőtiszai 80-as 21.10, 150 mm felsőtiszai 80-as 21.05, 450 mm hajdú 80-as 21.20, 150 mm felsőtiszai 80-as 21.15, 450 mm hajdú 80-as 21.05, 150 mm hajdú 80-as 21.25, 100 mm hajdú 80-as 21.25, 600 mm felsőtiszai 80-as 21.15, 300 mm felsőtiszai 80-as 21.25, 150 mm felsőtiszai 80-as 21.15, 150 mm felsőtiszai 80-as 21.25 budapesti pályában.

**HIVATALOS
VALUTAÁRFOLYAMOK**

Angol font (1 font) 16.80, cseh korona 11.35, dinár 7.60, USA dollár 337.25, francia frank 12.35, lei 2.85, leva 3.90, lira 17.40, 500 és 1000 líras bankjegyek kivételével, osztrák schilling 80.00, svájci frank 77.45.

ORSZÁGOS VASÁROK

Augusztus 6., péntek: Aszód, Gyoma, Gyöngyös (havi), Nagycsáky, Somogyvár.

Augusztus 7., szombat: Gyoma, Kiszállás (havi), Kiszombor, Velence. Augusztus 8., vasárnap: Abádszalók, Gyoma.

Augusztus 9., hétfő: Erd, Hedrehely, Izsák, Kalocsa, Keskemét, Kenderes, Kerta, Mekényes, Mezőcsát (állat), Nagykárpontok, Nagyoroszi, Nova, Pápc, Putnok (orsz.), Rajka, Sárkeresztúr, Sárosd, Sárvár, Somberek, Tarc, Üllő, Vasvár, Veszprém.

Augusztus 11., szerda: Balmazújváros, Csorna (havi), Kaposmérő, Kiskunfélegyháza, Szentgál (pót), Solt.

**VERSENYTÁRGYALÁSI
HIRDETMÉNY**

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező s a Bocskay téren levő II. sz. és III. sz. városi bérházak asztalos, lakatos, és üveges javítási, valamint mázolás munkálatainak vállalatbaadására nyilvános versenytárgyalást hirdettek. A közszállítás költségei szabályszerűen biztosítottak. A munka odaítélés után azonnal megkezdendő és 21 munkanap alatt befejezendő. Az előírt és szabályszerűen kiállított meg-

felelő bélyeggel ellátott sajtókezelő által ajánlat összefüvve és a hátlapon cégzöveget tartalmazó pecséttel ellátott és „Ajánlat a Bocskay téri II. és III. sz. bérházak munkáira” felirátú pecséttel lezárt sértetlen borítékban 1937. évi augusztus hó 18-án, szerdán d. e. 10 óráig Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktató hivatalában nyújtandó be. A beérkezett ajánlatok ugyanazon napon d. e. 11 órakor a városháza kistanácstermében nyilvánosan bontatnak fel, mely eljárás ajánlattevők vagy meghatalmazottaik részt vehetnek. A kiírási művelet, valamint a jelen kivonatos versenytárgyalási hirdetményt kiegészítő részletes versenytárgyalási feltételeket ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályánál (Női Ipariskola II. 12. sz.) díjtalanul kaphatják meg. Részletes felvilágosítás ugyanott a 3. sz. helyiségben szerezhető be. Polgármester.

HIRDETÉS. Az 1937. évi Nagybaldogasszony napi vásár alkalmával az ipari és kereskedelmi kirakodó vásár augusztus hó 15., 16. 17-én lesz. A vásári árusításban érdekelt helybeli iparosok és kereskedők az árusítási helyük kijelölhetése végett iparjogosítványokkal és az előző vásári helyfoglalási engedéllyel az alulírt hatóságnál (Kossuth u. 20. sz. földszint 38. sz. szoba) 1937 augusztus hó 9., 10., 11-én jelentkezzenek délután 3-7 óráig a 38-as számú szobában, annál is inkább, mert későbbi jelentkezés esetén részükre hely nem biztosítható. Vidéki iparosok és kereskedők pedig augusztus hó 12., 13-án jelentkezhetnek ugyanott. Az országos vásár új

területi beosztása a 48.348/1936. VI. sz. polgármesteri btaározott rendelkezési figyelembe vételével lesz eszközölve. A vásárok és nyílt piacok tartása tárgyában alkotott 313-16.401-1903. bkgy. számú szabályrendelet 5. és 11. §-ai alapján a vásári rend fenntartása érdekében a fentírt napon kezdődő kirakodó vásár alkalmával a helyfoglalás és sátorverés kezdő időpontja augusztus 14-én déli 12 órában állapított meg. A jelzett időpont előtt árusító helyet elfoglalni és sátrat verni nem szabad. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint elsőfokú iparhatóság, 898/1937. sz.

Anyakönyvi hírek

Születések: Kardos Gábor kereskedő, leánya Erzsébet, Kelemen Ferenc tiszth., fia Ferenc, Király János fm., leánya Piroška, Nagy István npsz., leánya Erzsébet, Nagy István npsz., fia Gyula, Czibere Albert tiszth., fia Endre.

Eljegyzések: Bocskai István szabó s. —Barta Ilona, Mezei Béla és m. Bornemissza Anna, —Abai István cipész—Arva Sára, Tömöri Imre—Kezi Ilona, Balogh István MÁV lakatos—Varga Róza Oláh Béla fm.—Milotai Julia, —Nagy György postamérnök—Gombácsi Magda.

Halálozások: Egri Sándor ref. 5 éves, Haláp 183. Bartók István rk. 1 hónapos, Bellegő 504. Kardos Sándor 5 éves, Nagyszalonta u. 67. B. Szabó Katalin ref. 6 hónapos, Hajduszoboszló.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉT KÖZ NAP 50 FILLER, VASÁRNAP 70 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számíthatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosításaj készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Short
HARISNYA
vékonyszálú
1-28

AVAS Harisnyaházban

Tűzfát, szenet takarékos ember télire már most szerzi be Vágo József tűzifa- és szentelépén, a Margit-fürdőnél. — Elsőrendű hazai szenek rövid ideig még a múlt évi árban. Katonatisztek, altisztek, »Unió« tagok beszerzőhelye. Telefon 10-24. 906

Betöltendő állás

Jómegjelenésű hölgyek és urak magas jutalékkal felvétetnek. — »Elektro-tox«, Ferenc József út 89. 5241

Kiadó lakás

Kiadó egy szoba, konyha, kamra udvari lakás azonnalra. — Széchenyi uca 57. szám. 439

Bútorozott kényelmes szoba különbejárattal, ellátással is kiadó Csapó uca 19., udvarban jobbra. 447

Bútorozott szoba hölgy részére fürdőszoba használattal kiadó. Rothremere u. 19. 1021

Teljesen különbejárattal kapualatti ucai bútorozott szoba kiadó. Cím a kiadóban. 5220

Lakást keresők

Kertesházat gyümölcsösös bérbe keresek, lehetőleg kétszobásat a város nyugati részében. Ajánlatot »Állandó bérlő« jellegre a kiadóhivatalba kérem. S

Idősebb házaspár keres egyszerűbb udvari szobát lakásnak. — »Pontos fizető« jellegre. 5244

Ingatlan

Ház eladó, kedvező fizetési feltételekkel, szép nagy telekkel, — két uccára nyílik. Gyöngyvirág u. 18. 5160

Oleó házhelyek eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy uca 12., I. emelet. 3412

Ipari célokra alkalmas ház műhely helyiségekkel kiadó, esetleg eladó. Kút u. 10.

Eladás

Bontásból kikerült nagymennyiségű téglá, cserép, deszka, lécz, ajtó eladók Ghillány lakatanyánál. Telefon 19-71. 5228

Tankönyv, zsidó gimnázium I. osztályába eladó. Cím a kiadóban. 5148

Használt kis Singer-varrógép eladó. Varga uca 12. S

Eladó malmoknak, raktáraknak nélkülözhetetlen 400 kg. teherbíró vasszerkezetű felvonó lift, üvegezett iroda, vagy nagyobb helyiségek elválasztásához részenként széjjelnyitható faajtók, előszobákhoz faburkolatok. — Csapó uca 14., festéküzletben. 5206

Vétel

Női kerékpárt, használt, jó állapotban levőt, veszek. Házfelügyelő, Piac 41. 429

Ülőkadat, jókarban levő fotelkadat keresek. Cím a kiadóban. 139

Tankönyvet, II. kereskedelmibe valót veszek. Cím a kiadóban. 5146

Fáy arc krémes tégelyeket visszavesz Grósz Nagy Ferenc Arany egyszarvú gyógyszerháza (Szinház mellett). 5108

Egy jókarban levő használt kerékpárt keresünk megvételre. Érdeklődni Széchenyi u. 1. sz., házmesternél. 1026

Rádió

Rádió villanyszerelés, javítás legolcsóbban, felelősség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek. Miklós uca 2. 200

Ellátás

Hungária pensió Debrecen, Ferenc József út 59. szám, Telefon 23-39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Elsőrangú házikoszt az Ujságírók Clubjának éttermében. 4 fogásos nagymenü 1.10, — kis-menü 90 fillér. Diétás konyha orvosi előírás szerint. Piac uca 26., I. em.

Ajánlat

Kerékpár és alkatrészek legolcsóbb Keszlernél, Széchenyi u. 1. Külső 3.80-tól, tömlő 1.44. sengő 0.38, küllő 0.4 stb. 3305

Szép kamilla hajmosáshoz kicsinyben kapható olcsón. Hatvan u. 54. 1011

Oktatás

Elsőrendű tanerő német nyelvből pót vizsgára előkészít és beszélő tanít. Hatvan uca 1., I. k., III 54. 5151

Német oktatás: 24 óra 6 pengő. Kossuth uca 41. 2237

Különléle

Drótszűrő foxi találtatott. Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban. 5248

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE**. Laptulajdonos: **Debreceni Független Ujság Vállalat**. Nyomtatás: **Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T.** József kir. herceg uca 1. szám.